

en del af lovovertrædelsen er begået her i landet. Forslaget tager bl.a. sigte på tilfælde, hvor forsøgs- og medvirkenshandlinger, der er foretaget her i landet, rent faktisk har ført til fuldbyrdelse i udlandet. Med forslaget fastslås, at der på grundlag af territorialprincippet vil kunne ske retsforfølgning her i landet for hele det fuldbyrdede forhold og ikke kun for forsøgs-/medvirkenshandlingen.

Forslaget tager endvidere sigte på tilfælde, hvor lovovertrædelsen f.eks. består i, at en ulovlig tilstand (f.eks. transport af farligt gods med tog i strid med sikkerhedsforskrifter) etableres i udlandet, men opretholdes her i landet, herunder mens gerningsmanden eventuelt befinder sig uden for Danmark. En tilstandsforbrydelse af denne karakter vil således i sin helhed kunne anses som begået her i landet, og retsforfølgning for hele lovovertrædelsen vil kunne ske på grundlag af territorialprincippet, hvis straffebestemmelsen har eksteritorial gyldighed.

3.10.2.5. Udvalgets *mindretal* (4 medlemmer) kan ikke støtte den ordning, som flertallet foreslår, hvorefter retsforfølgning for forsøgs- og medvirkenshandlinger foretaget her i landet sker på grundlag af territorialprincippet, selv om fuldbyrdelsen er indtrådt eller tilsigtet at skulle indtræde i et land uden for Danmark.

Mindretallet anfører, at Danmark ikke har en folkeretlig legitim interesse i på grundlag af territorialprincippet at retsforfølge udlændinge, der under kortvarige ophold i Danmark forbereder eller indgår aftaler med personer i deres hjemland om udførelse af handlinger, der i deres eget land er lovlige handlinger.

Efter mindretallets opfattelse ville Danmark i givet fald ikke kunne have indvendinger mod, at andre lande udøvede en tilsvarende straffemyndighed over for danske statsborgere. Mindretallet anfører bl.a. som eksempel, at to danskere under et ophold i Tyskland aftaler at skrive en artikel til en dansk avis. Artiklen skrives efterfølgende her i landet og offentliggøres i avisen, hvilket imidlertid efter tysk ret er strafbart som nazistisk propaganda. Mindretallet finder ikke, at Tyskland med rimelighed bør hævde, at de to danskers aftale i Tyskland om at skrive en artikel til udgivelse i Danmark er en krænkelse på tysk territorium.

Det er endvidere mindretallets opfattelse, at straffemyndighed efter straffelovens § 6 om territorialprincippet alene kræver en forbrydelse, der er i strid med en straffebestemmelse, der gælder i Danmark, idet der er tale om handlinger foretaget på dansk territorium. Også af den grund kan mindretallet ikke støtte den ordning, som flertallet foreslår, hvorefter straffemyndighed her i landet i de omhandlede tilfælde forudsæt-

ter, at der er tale om forsøg eller medvirken i forhold til straffebestemmelser, der også gælder for handlinger foretaget i udlandet (eksteritorial gyldighed).

Mindretallet finder, at straffemyndighed i stedet vil kunne baseres på det aktive personalprincip, og at det med udgangspunkt i principperne bag dette jurisdiktionsprincip kan forsvares at se bort fra et krav om dobbelt strafbarhed i forhold til personer med dansk tilknytning (statsborgerskab, bopæl mv.).

Mindretallet foreslår på den anførte baggrund, at der indsættes en bestemmelse i straffeloven, hvorefter der – uden krav om dobbelt strafbarhed – er dansk straffemyndighed i forhold til handlinger, som foretages i udlandet af personer med dansk tilknytning på gerningstidspunktet, hvis handlingen er forberedt, eller der i øvrigt er medvirket til denne, af personer, der befinder sig i den danske stat.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 327-342.

3.10.2.6. Justitsministeriet er enig med udvalget i, at dansk straffemyndighed fortsat – uden krav om dobbelt strafbarhed – bør støttes på virkningsprincippet (jf. den gældende bestemmelse i straffelovens § 9) for så vidt angår forsøgs- og medvirkenshandlinger, som er foretaget i udlandet, og som sigter til at fremme eller bevirke udførelsen af en forbrydelse *her i landet*.

For så vidt angår forsøgs- og medvirkenshandlinger foretaget her i landet med indtrådt eller tilsigtet fuldbyrdelse *i udlandet* er Justitsministeriet enig med udvalgets flertal i, at dansk straffemyndighed bør støttes på territorialprincippet (straffelovens § 6). Der er således som anført af flertallet tale om strafbare handlinger, der er foretaget på dansk territorium, jf. herved også det grundlæggende udgangspunkt, der kommer til udtryk i den generelle bestemmelse om lokalisering af handlinger, som udvalget foreslår, jf. ovenfor under pkt. 3.10.1. Justitsministeriet finder, at der i kraft af territorialhøjhedens grund sætning er et sikkert folkeretligt grundlag for en stat til at udøve straffemyndighed efter territorialprincippet i forhold til handlinger begået på statens eget territorium. Territorialprincippets helt grundlæggende karakter indebærer efter Justitsministeriets opfattelse endvidere, at straffemyndigheden i forhold til handlinger begået på statens eget territorium ikke er betinget af, at gerningsmanden er undergivet statens personalløjhed (jf. det aktive personalprincip).

Efter Justitsministeriets opfattelse bør danske myndigheder således generelt på grundlag af territorialprincippet kunne gribe ind over for enhver strafbar handling – herunder forsøgs- og medvirkenshandlin-